

Хмельницька міська територіальна громада
Управління культури і туризму
Централізована бібліотечна система
Центральна публічна бібліотека

Хаби цифрової освіти у бібліотеках Хмельницької громади

З досвіду роботи

Хмельницький, 2021

УДК 021.4+021.8(477.43)

X 12

Хаби цифрової освіти у бібліотеках Хмельницької громади:
з досвіду роботи / Центральна публічна бібліотека Хмельницької
міської територіальної громади ; [уклад. І. І. Білик ; ред.
О. Б. Васишина]. – Хмельницький : [б. в.], 2021. – 52 с. – (На
полицю фахівцю)

Укладач: Білик І. І.

Редактор: Васишина О. Б.

*У виданні розглянуто досвід роботи бібліотек
централізованої бібліотечної системи Хмельницької міської
територіальної громади щодо функціонування хабів цифрової
освіти.*

Центральна публічна бібліотека

вул. Подільська, 78

м. Хмельницький

29000

E-mail: kmcbs.c@gmail.com

Сайт: <http://www.cbs.km.ua>

Передмова

Бібліотеки міста Хмельницького мають чималий досвід навчання відвідувачів комп'ютерній грамотності та використанню онлайнових сервісів. Тут для цього є всі можливості. Це, звісно, технічне забезпечення, тобто комп'ютери й швидкісний інтернет, але головне – бібліотекарі, які постійно навчаються, аби зуміти навчити відвідувачів. Тому з самого початку, тобто з моменту запуску освітньої онлайн-платформи «Дія. Цифрова освіта», наші бібліотекарі спочатку самі пройшли навчання та згодом стали амбасадорами цифрової грамотності. З появою нових освітніх серіалів працівники бібліотеки їх відразу ж проходять та навчають користувачів.

Зараз хаби цифрової освіти діють у 13 міських бібліотеках-філіях. На початку 2021 року частиною ЦБС стали ще 14 книгозбірень, котрі обслуговують читачів сіл нашої громади. За цей час вони навчилися бути не просто бібліотеками, а справжніми інформаційними центрами. У чотирьох з них також створено хаби цифрової освіти. Це бібліотеки сіл Давидківці, Пирогівці, Масівці, Водички. Завдяки Національному проєкту освітньої онлайн-платформи «Дія. Цифрова освіта» місцеві книгозбірні отримали по 2 комп'ютери. А коштом міського бюджету їх під'єднано до швидкісного інтернету. Тепер мешканці названих сіл у бібліотеках безоплатно навчаються цифрової грамотності.

У 2021 році Центральна публічна бібліотека Хмельницької міської територіальної громади взяла участь у конкурсі на кращий хаб цифрової освіти серед бібліотек України і стала переможцем. Такий конкурс проводила Всеукраїнська громадська організація

«Українська бібліотечна асоціація» спільно з Міністерством цифрової трансформації України. Він був започаткований у цьому році, проводився вперше. Заявки на участь у конкурсі подавали як маленькі бібліотеки-філії, так і великі обласні (загалом – 22 книгозбірні). Конкурс тривав з 01 квітня до 01 вересня 2021 року.

Центральна публічна бібліотека представила власні напрацювання у сфері формування цифрових компетентностей мешканців територіальної громади. Зокрема, на конкурс було подано наступні матеріали: перелік послуг, що пропонуються користувачам хабу; перелік освітніх серіалів проекту «Дія. Цифрова освіта», які переглядали відвідувачі; список та покликання на ресурси, де висвітлювалась робота хабу; власні теми та ідеї, що втілюються в роботі хабу цифрової освіти. Також на розгляд організаторів конкурсу було надіслано копії сертифікатів працівника, відповідального за роботу хабу, та рекламну продукцію з теми.

«Хаб цифрової освіти у нашій бібліотеці офіційно зареєстрований 21 січня 2020 року. За весь період роботи його послугами скористались близько 46 % загальної кількості користувачів. Послуги надаються всім охочим, серед яких – пенсіонери, безробітні, батьки, люди з особливими потребами та інші. Ми допомагаємо людям навчитись впевнено користуватись гаджетами, дізнатися про всі їхні можливості та опанувати базові онлайн-сервіси», – так розповідає про роботу хабу бібліотекарка читального залу Алла Марценюк.

Своїми враженнями ділиться і користувачка бібліотеки Леся Антонюк: «Під час карантину черги на пошті були величезними, оплатити комуналку – проблема. Коли я прийшла до бібліотеки здати книги, то мені бібліотекарі порадили пройти в них курси в "Дії" про комунальні платежі. Я подивилася навчальний серіал і разом з бібліотекарем Аллою Степанівною спробувала оплатити комуналку через додаток Privat24. Також я створила собі особисті кабінети на сайтах комунальних установ. Там я переглядаю актуальні ціни на послуги та надаю показники лічильників. Створила собі кабінет і на сайті Пенсійного фонду України. Тоді був карантин, а в бібліотеку не пускали, то дівчата-бібліотекарки допомагали мені по телефону. Після карантину у бібліотеці мені показали, як можна записатися до лікаря через Medics. Алла Степанівна завантажила на мій смартфон додаток, і тепер я без проблем можу записатися на потрібний день та потрібну годину. Також влітку мені допомагали бібліотекарі читального залу робити в інтернеті замовлення. Я купувала товар в онлайн-магазині, отримувала його на пошті. Це дуже зручно. Дякую за навчання».

Хаб цифрової освіти в центральній публічній бібліотеці Хмельницької міської територіальної громади

Хаб цифрової освіти у центральній публічній бібліотеці зареєстровано у січні 2020 року. Основні послуги, які надають у хабі:

1. Навчання цифровій грамотності за допомогою платформи «Дія. Цифрова освіта» (перегляд освітніх серіалів).
2. Допомога у створенні особистих кабінетів для оплати комунальних послуг та надання показників.
3. Супровід під час реєстрації та створення особистих кабінетів в онлайн-сервісах банків, онлайн-оплати послуг.
4. Навчання користуватися мобільними додатками *DozoR City, Дія, MyCity, Medics* та ін.
5. Допомога в купівлі та продажі товарів через Інтернет.
6. Навчання користуватися месенджерами.
7. Реєстрація на чергу для вакцинації через платформу «Дія. Цифрова освіта».
8. Освоєння пошуку інформації в Інтернеті.
9. Навчання користуватися гаджетами.
10. Навчання працювати з програмним пакетом *Microsoft Office*.
11. Освоєння доступу до відкритих даних, користування чат-ботами.
12. Надання консультацій через групу у вайбері (у час карантинних обмежень).

Зупинимося на окремих послугах, які є актуальними зараз.

У бібліотеках нашої громади користувачів знайомлять з вебпорталом відкритих даних Хмельницької міської ради та навчають ним користуватися.

«MyCity. Хмельницький» – це єдина інформаційна система міста, яка надає електронні послуги, що зібрані в персональному кабінеті мешканця. *MyCity* є сукупністю декількох порталів: інформаційного порталу, що розкриває електронні сервіси для бізнесу та мешканців, інвестиційного порталу та порталу відкритих даних, у якому зосереджено відкриті реєстри в режимі реального часу. Там можна подивитися, де заплановано ремонтні роботи доріг, водоканалу, газових служб; можна скористатися послугами ЦНАПу (отримати довідки, копії рішень або витягів з рішень сесій, виконкомів міської ради); отримати інформацію про земельні ділянки та викопіювання з електронної карти міста; придбати електронний проїзний квиток тощо.

Тож все зібрано в одному місці, не потрібно нікуди ходити, а можна все вирішити за допомогою одного такого ресурсу.

Навчання по відкритих даних у читальному залі ЦПБ

Водночас у книгозбірнях пропонують завантажити безоплатний застосунок *Dozor City*, який дає можливість слідкувати за рухом громадського транспорту міста в онлайн-режимі. *Dozor City* значно полегшує життя людей, які користуються тролейбусами чи маршрутками.

Dozor City

Дозор Україна Карты и навигация

★★★★★ 42 263

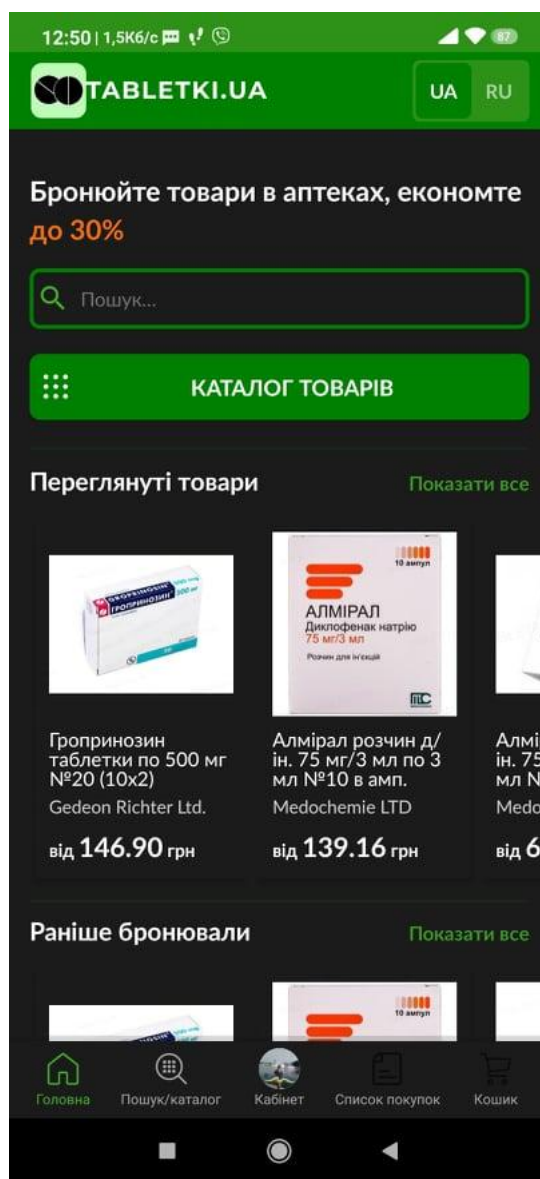
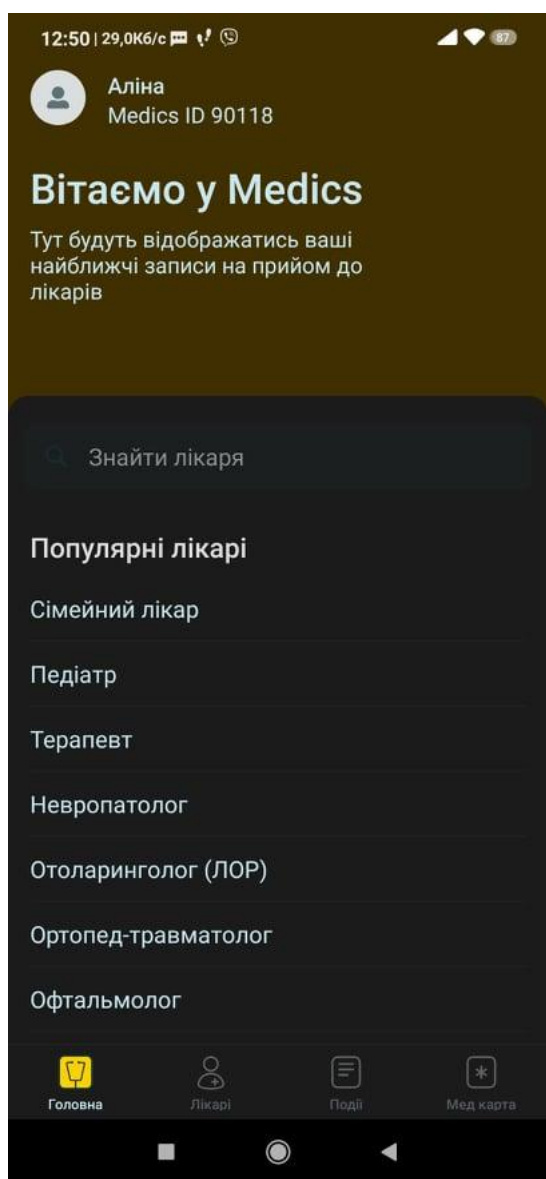
Для всех

Это приложение можно скачать на все ваши устройства.

Добавить в список желаний

Установить

У 2021 році бібліотеки ЦБС продовжили надавати своїм користувачам цілий спектр спеціалізованих послуг електронного урядування щодо здійснення запису до сімейного лікаря через систему *Medics*, замовлення ліків через сайт *Tabletki*; користування інтернет-банкінгом тощо.

Працівники методично-бібліографічного відділу розробили інструкцію про те, як отримати свій лікарняний лист на сайті Пенсійного фонду України. З такою детальною покроковою інструкцією можна ознайомитись на сторінці блогу методично-бібліографічного відділу «Методична скарбниця» за покликанням: <https://metodlib.wordpress.com/2021/10/25/>

Методична скарбниця

Блог методично-бібліографічного відділу Хмельницької міської централізованої бібліотечної системи

Головна Про нас У записник бібліотекаря Сторінка бібліографа

Електронний лікарняний лист на сайті ПФУ: інструкція

25 Жовтня, 2021

Завідувача методично-бібліографічним відділом Новини, У записник бібліотекаря Інструкція для отримання електронного лікарняного листа, Інструкції, Електронний лікарняний лист, Методична консультація, На допомогу бібліотекаря, Центральна публічна бібліотека міста Хмельницького Залишити коментар [Edit]

Інструкція для отримання електронного лікарняного листа за допомогою сайту пенсійного фонду України

Для тих, хто має намір отримати електронні лікарняні листи за допомогою сайту Пенсійного фонду України, методично-бібліографічний відділ ЦБС сформував інструкцію. Вона полегшить працівникам бібліотек процес отримання лікарняних, а вони, в свою чергу, зможуть надавати консультації своїм користувачам.

Для того, щоб повністю відкрити інструкцію, необхідно натиснути на зображення.

Галерея

Цетральна міська бібліотека міста Хмельницького

ул. Подольская, 78

Ще однією новинкою є віртуальна карта громади, яку розробили працівники методично-бібліографічного відділу ЦБС. З її допомогою можна легко дізнатися про всі населені пункти, які увійшли до складу громади. Тут є інформація про старостинські округи, кількість населення, дату утворення кожного села, наявність бібліотеки. Карта інтерактивна, її можна переглянути на ПК, ноутбучі, смартфоні. Зараз мапу інтегрували в сайт ЦБС Хмельницької міської територіальної громади і кожен охочий може її переглянути та знайти потрібну інформацію.

Хмельницька міська централізована бібліотечна система

Головна
Наше місто

Хмельницька міська територіальна громада

12 червня 2020 року розпорядженням Кабінету України було визначено територію Хмельницької міської територіальної громади з адміністративним центром у місті Хмельницькому. 18 грудня 2020 року за рішенням першої сесії Хмельницької міської ради Хмельницька міська територіальна громада складається з 6-ти старостинських округів.

Для детального ознайомлення з населеними пунктами – натискайте на піктограми.

Знайомтесь, Хмельницька міська територіальна громада!

Старостинські округи:

- Черепівка
- Велика Калинівка
- Черепова
- Іванківці
- Олеши
- Малашівці
- Шаровечка
- Водички
- Волиця
- Климківці
- Мацьківці
- М. Хмельницький
- Копистин
- Прибузьке
- Пархомівці
- Бахматівці
- Пирогівці
- Станція Богданівці
- Іванківці
- Масівці
- Мала Колибань
- Березове
- Колибань
- Богданівці

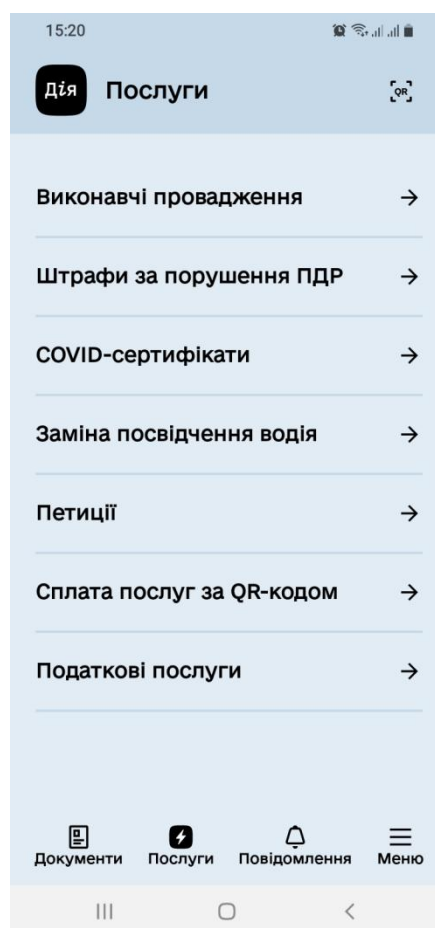
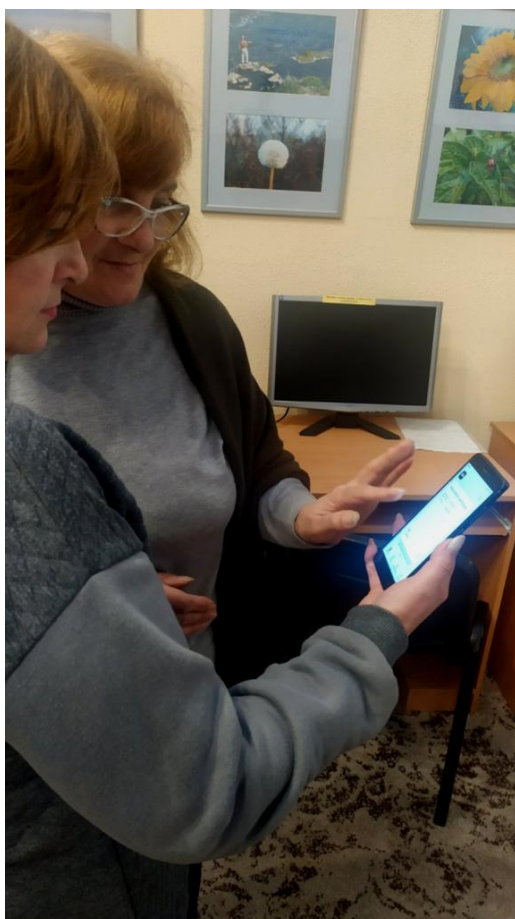
→ Про ЦБС
 → Бібліотеки
 → Читачам
 → Ресурси бібліотек
 → Віртуальні виставки
 → Наша Україна
 → **Наше місто**
 • Ми знаємо про Хмельницький все
 • Ім'я в історії міста
 • Почесні громадяни
 → Літературна світлиця
 → БібліоЖиття
 → Фотогалерея
 → Відеогалерея
 → Проекти та програми
 → Контакти
 → Карта сайту

ПЕРЕМОЖЕЦЬ КОНКУРСУ "ІНТЕРНЕТ САЙТІВ 2015"
 Переможець конкурсу інтернет сайтів 2014 р.

<https://www.thinglink.com/scene/1326101966966751234?buttonSource=viewLimits>

Також актуальною послугою зараз є навчання використання додатку «Дія» (скорочено від «Держава і я»). Це мобільний додаток, який є частиною проєкту «Держава в смартфоні». У сервісі доступні такі послуги, як: Електронний паспорт, Електронне водійське посвідчення, Автоцивілка, студентський, військовий квитки тощо.

Останнім часом необхідністю для кожного громадянина стали електронні сертифікати про вакцинацію від COVID-19. Бібліотекарі допомагають завантажити мобільний додаток «Дія» і за його допомогою згенерувати COVID-сертифікати. А також навчають і через комп'ютер, як можна генерувати, завантажувати і роздруковувати COVID-сертифікати.

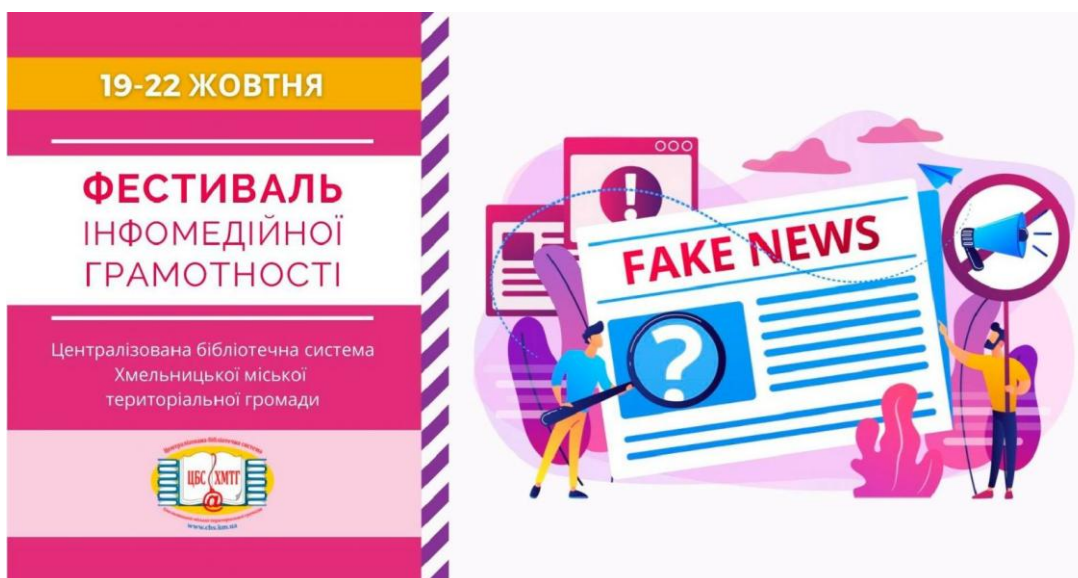

Цифрова грамотність – це одна із важливих складових інфомедійної грамотності населення. Тому з метою привернення уваги користувачів до цієї теми було проведено Фестиваль інфомедійної медіаграмотності. Головним завдання бібліотекарів було донести людям, що у наш час важливо не тільки вміти користуватися сучасними пристроями, а й навчитися орієнтуватися в інформаційному просторі і зрозуміти важливість розрізняти правдиву та неправдиву інформацію.

У рамках фестивалю відбулися навчальні заходи, інтерактивні події, тренінги та інші цікаві тематичні активності.

Всі вони були організовані таким чином, аби:

- допомогти учасникам розвинути вміння критично мислити;
- дати можливість їм освоїти особливості правильного аналізу інформації;
- пояснити, як працюють медіа та як вони впливають на суспільство;
- забезпечити учасникам вміння чітко розрізняти та виявляти пропаганду, фейки та маніпуляції;
- навчити кожного аналізувати власний медіапростір.

Заходи відбувалися не тільки в бібліотеках ЦБС Хмельницької громади. У науковій бібліотеці Хмельницького національного університету медіатренерка, директорка ЦБС Тамара Козицька провела тренінг «Медіаграмотність для всіх», а у Хмельницькій гуманітарно-педагогічній академії – «Медіаграмотність для громадян».

На місцевому каналі ТРК «Місто» презентували проєкт «Сито» – нову рубрику з медіаграмотності, яку телеканал спільно з Централізованою бібліотечною системою підготували з нагоди Фестивалю інфомедійної грамотності.

Також в рамках фестивалю була проведена зустріч першокурсників відділення автомобільного транспорту Хмельницького політехнічного фахового коледжу з інспекторами з особливих доручень відділу протидії кіберзлочинам в Хмельницькій області Департаменту кіберполіції Національної поліції України. Тема бесіди правоохоронців зі студентами: «Кібербезпека: основи інформаційної безпеки в Інтернеті».

Вдалося навіть влаштувати вуличну акцію «Споживай інформацію безпечно», для якої бібліотекарки розробили «Пам'ятки безпеки у соціальних мережах та месенджерах». Туди ж помістили і корисні поради (зокрема, як розпізнати фейк). Такі інформаційні буклети роздавали хмельничанам.

Загалом протягом всього фесту організовували навчальні заняття, уроки та години медіа грамотності. А саме: «Будь в курсі» – бібліотека-філія №3, «Досліджуємо цифровий світ безпечно» – бібліотека-філія №4, «Медіаграмотність для всіх і для кожного» – бібліотека-філія №9, година критичного мислення – бібліотека-філія №6 та інші). Охопили фестивалем людей різного віку, намагалися максимально забезпечити поширення ідеї

інформаційної і медійної грамотності та навчити учасників критично мислити, аналізувати інформацію і власний медіапростір, розрізняти та виявляти пропаганду, фейки і маніпуляції в ЗМІ та соцмережах. Загалом відбулося понад 40 заходів, участь в яких взяли близько 1000 осіб, а кількість онлайн-переглядів публікацій та відеоконтенту, які створили та розмістили у рамках фесту, сягає уже 4000.

Більше інформації про цю подію читайте на сайті Централізованої бібліотечної системи Хмельницької міської територіальної громади: <https://cutt.ly/gRKW2ya>

Світлини з сайту Хмельницького політехнічного фахового коледжу:
<http://surl.li/anlno>

Хаб цифрової освіти на базі бібліотеки-філії №2

Хаб цифрової освіти на базі бібліотеки-філії №2 був зареєстрований 25 лютого 2020 року.

Послугами хабу користуються всі охочі, серед яких: пенсіонери, безробітні, батьки, люди з особливими потребами та інші.

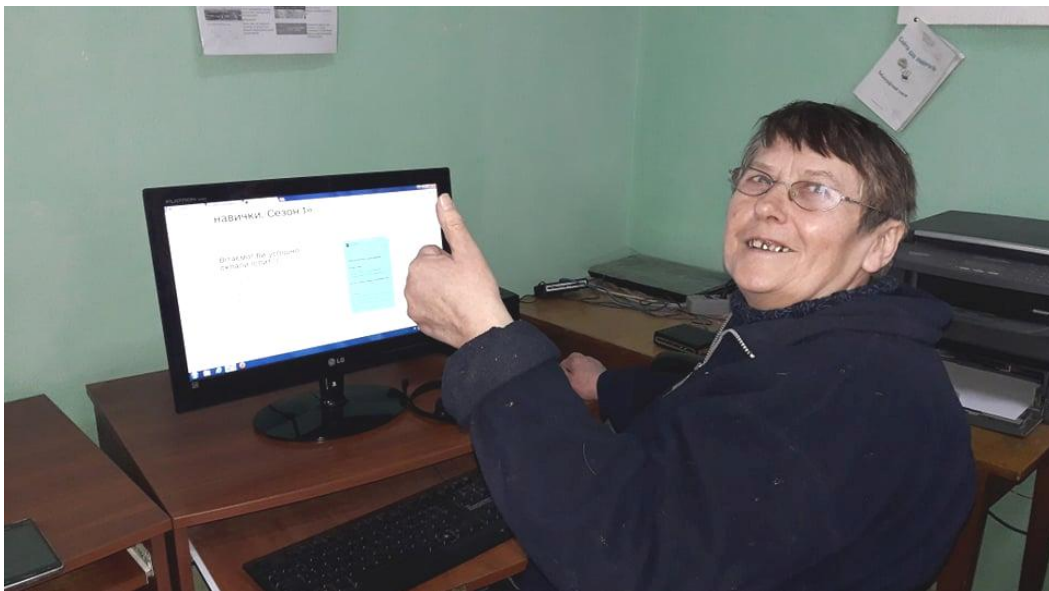
Хаб цифрової освіти на базі бібліотеки надає такі послуги своїм користувачам:

- ✓ навчання цифровій грамоті;
- ✓ перегляд освітніх серіалів на платформі «Дія. Цифрова освіта»;
- ✓ користування онлайн-банкінгом «Приват 24»;
- ✓ онлайн-оплата комунальних послуг;
- ✓ купівля товарів через Інтернет;
- ✓ запис до лікаря онлайн;
- ✓ пошук роботи онлайн;
- ✓ отримання онлайн-кредитів;
- ✓ реєстрація в соціальних мережах та користування ними;
- ✓ перегляд вебпорталу відкритих даних Хмельницької міської ради та інші.

Працівники бібліотеки рекомендують користувачам переглядати освітні серіали на платформі «Дія. Цифрова освіта». У бібліотеці-філії №2 демонструються такі з них:

- ✓ «Базові цифрові навички»;
- ✓ «Відкриті дані для бізнесу»;
- ✓ «Сучасне резюме та пошук роботи онлайн»;
- ✓ «Онлайн-безпека для батьків»;
- ✓ «Оплата комуналки онлайн. Залишайся вдома»;

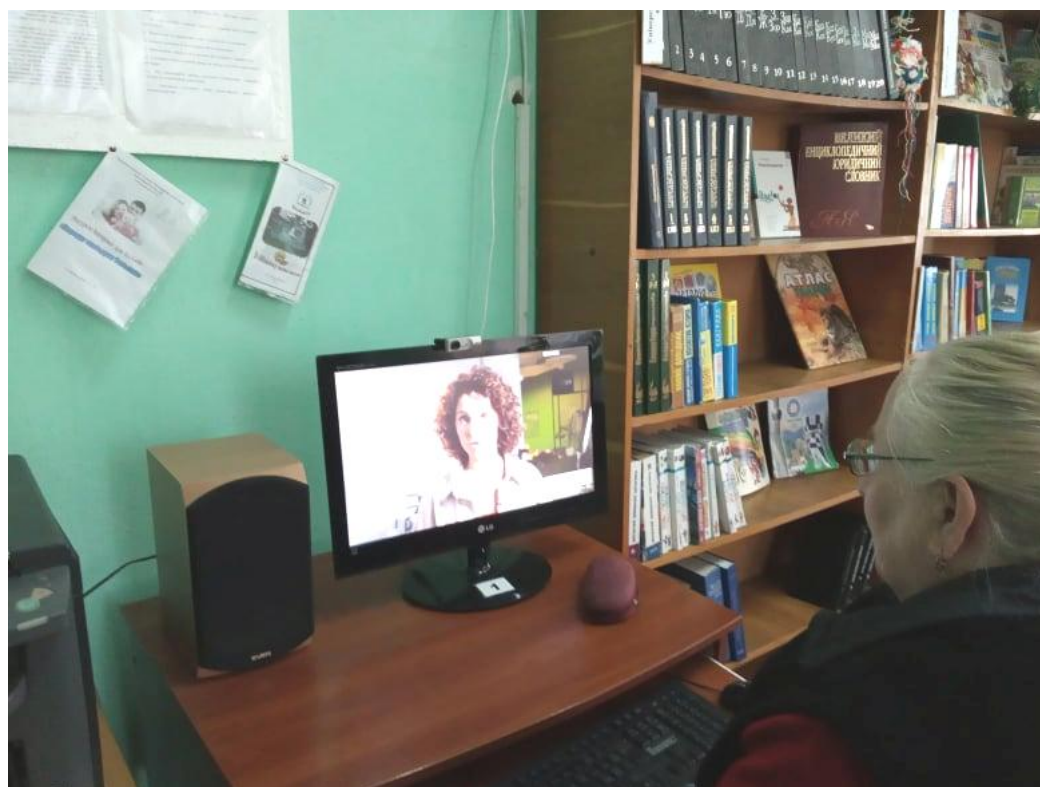
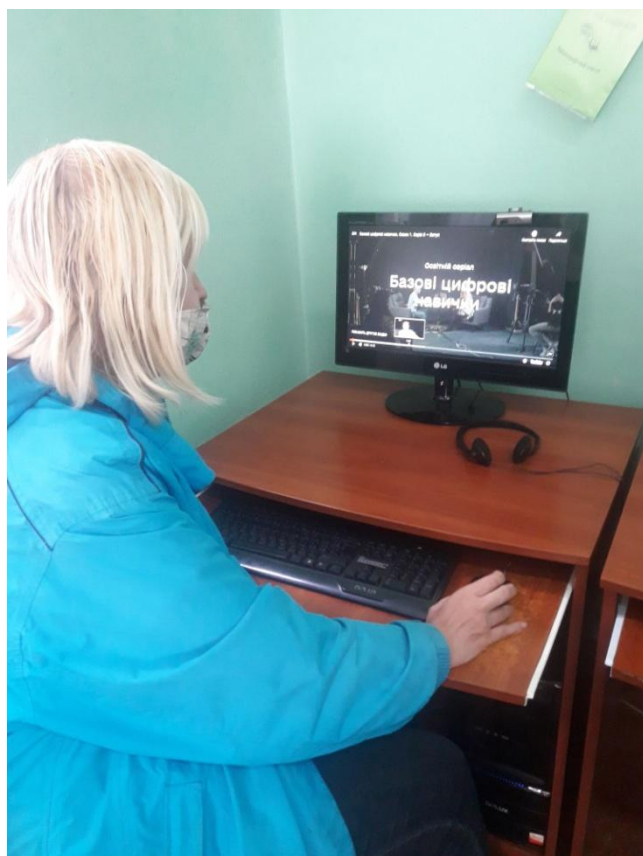
- ✓ «Діджитал-фізкультура для школярів за участі зірок спорту»;
- ✓ «Безпека дітей в Інтернеті»;
- ✓ «Працевлаштування і професійний розвиток незалежно від віку»;
- ✓ «Смартфон для батьків».

Працівниці бібліотеки-філії № 2 поділилися історіями успіху.

ТРК «Місто» зняла відеосюжет «Цифрова грамотність для кожного хмельничанина», в якому користувачка хабу цифрової освіти в бібліотеці-філії № 2 Тетяна Естрін проходила навчання на онлайн-платформі «Дія. Цифрова освіта»
<https://www.youtube.com/watch?v=ppxZDOOpEIo>

Олена Хруст, яка є активною користувачкою хабу цифрової освіти у цій філії, пройшла онлайн-курс «Базові цифрові навички», склала тест на загальну цифрову грамотність. Оскільки вона молода мати і її цікавить, як уберегти дітей від інтернет-залежності, переглянула серіал для батьків «Безпека дітей в Інтернеті».

Хаб цифрової освіти на базі бібліотеки-філії №3

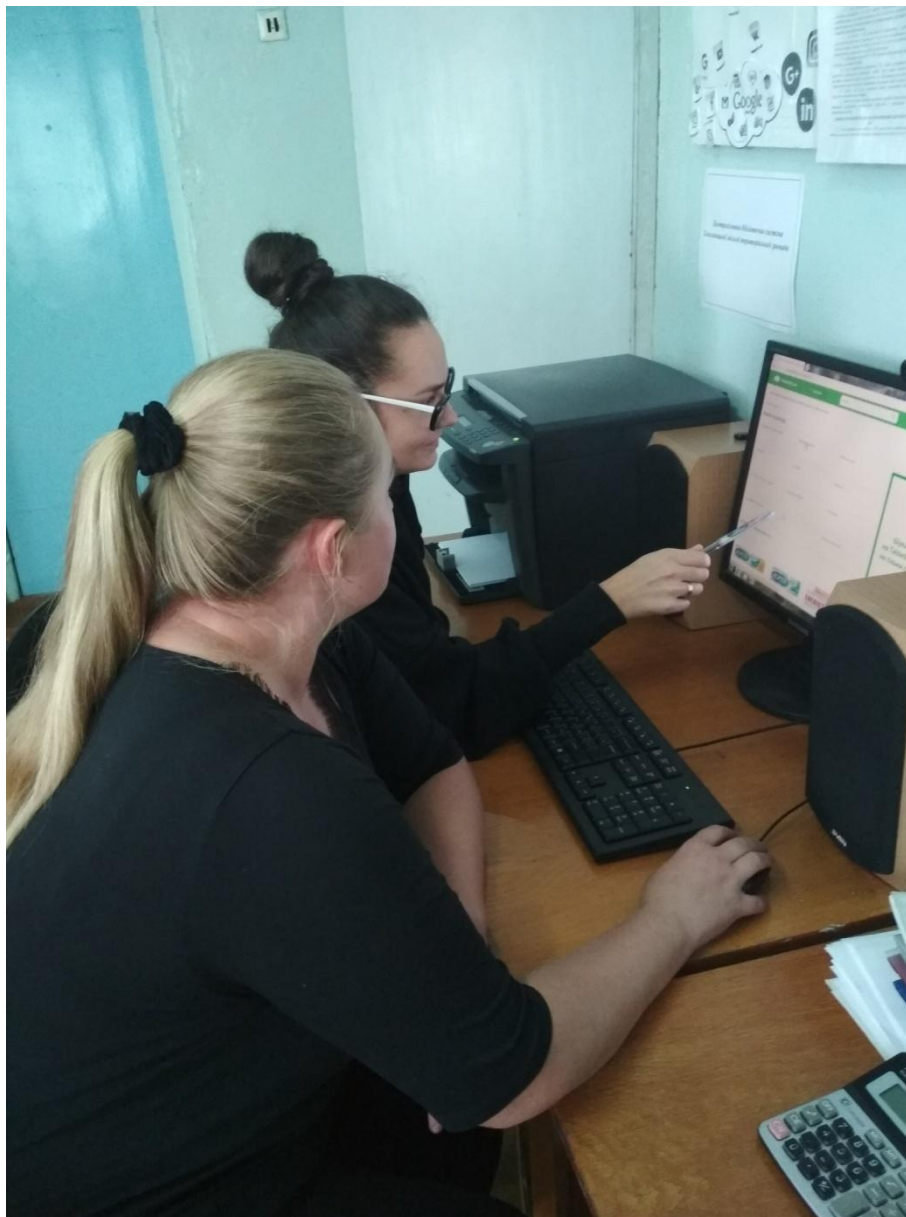
Працівниці книгозбірні №3 надають користувачам хабу такі послуги:

- навчання створення електронної пошти;
- реєстрація в соціальних мережах;
- навчання створення замовлення ліків через *Tabletki.ua*;
- електронний запис до лікаря;
- створення особистого кабінету споживача електроенергії, водопостачання, газопостачання;
- допомога передачі комунальних показників;
- навчання оплати комуналки онлайн;
- створення електронного кабінету вступника;
- розв'язання типових технічних проблем смартфона;
- налаштування екрану та звуку мобільного телефону.

Бібліотечні працівниці книгозбірні №3 рекомендували для перегляду такі освітні серіали проекту «Дія. Цифрова освіта»: «Захист особистих даних», «Налаштування екрану та звуку», «Електронна пошта», «*Facebook*: реєстрація, друзі та повідомлення», «Оплата комуналки у додатку *Privat24*». Стаднік Ніна, читачка пенсійного віку, навчилася користуватися сайтом *Tabletki.ua*, перевіряти наявність в аптеках потрібного препарату, здійснювати замовлення.

Користувачка бібліотеки запевняє: *«Ніколи навіть і подумати не могла, що буває так, що в одній мережі аптек різні ціни на ліки і можна зекономити добреньку суму грошей, особливо, коли купуєш багато ліків. Це дуже зручно, що можна прослідкувати ціну на будь-які ліки, подивитися їхню наявність в аптеці, забронювати і тоді уже прийти і забрати. Це дійсно*

зберігає мій час та щадить мої ноги. Тепер я роблю замовлення таблеток через комп'ютер у бібліотеці».

Хаб цифрової освіти на базі бібліотеки-філії №7

Серед тих, хто найбільше користується послугами хабу у бібліотеці-філії №7, є люди пенсійного віку та працюючі.

Тут відвідувачам допомогли навчитися впевнено користуватись гаджетами, дізнатися про всі їхні можливості та опанувати базові онлайн-сервіси.

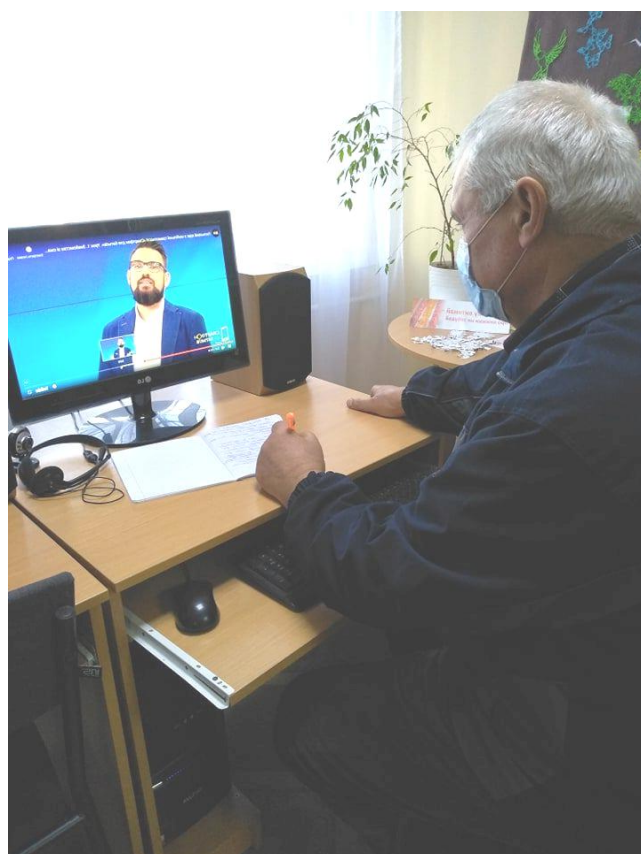
У користувачів старшого віку виникали питання щодо оплати комунальних послуг. Тому серіал «Оплата комуналки онлайн. Залишайся вдома» був дуже актуальний. Читачка бібліотеки Шелест Людмила під час розмови з бібліотекарем розповіла про проблеми з оплатою, тому з цікавістю послухала поради, як за допомогою навчального серіалу оплачувати комунальні послуги онлайн – з чого почати та що для цього потрібно. Згодом пройшла навчання.

Читачка старшого віку Плейзер Лідія сказала, що діти подарували їй смартфон та вона ще невпевнено ним користується. Бібліотекар порадив подивитись гостьовий курс з мобільної грамотності «Смартфон для батьків». Це перший онлайн-курс з мобільної грамотності від *Київстар*, який допоможе усім початківцям стати зі смартфоном «на ти», дізнатися про всі його можливості та опанувати базові онлайн-сервіси. Навчальний серіал допоміг читачці навчитися впевненіше користуватись смартфоном та використовувати всі його властивості.

Серед користувачів бібліотеки також є вчителі. Карантинні обмеження передбачають дистанційне навчання, тому викладачі повинні використовувати онлайн-інструменти. Курс «Цифрові навички для вчителів» був запропонований вчителю Мельнишеній Тетяні, читачці бібліотеки, який допоміг навчитися

застосовувати онлайн-інструменти, щоб навчальний процес став більш захопливим і ефективним.

Хаб цифрової освіти на базі бібліотеки-філії №8 ім. Івана Іова

Хаб цифрової освіти у бібліотеці-філії №8 був зареєстрований 15 лютого 2020 року.

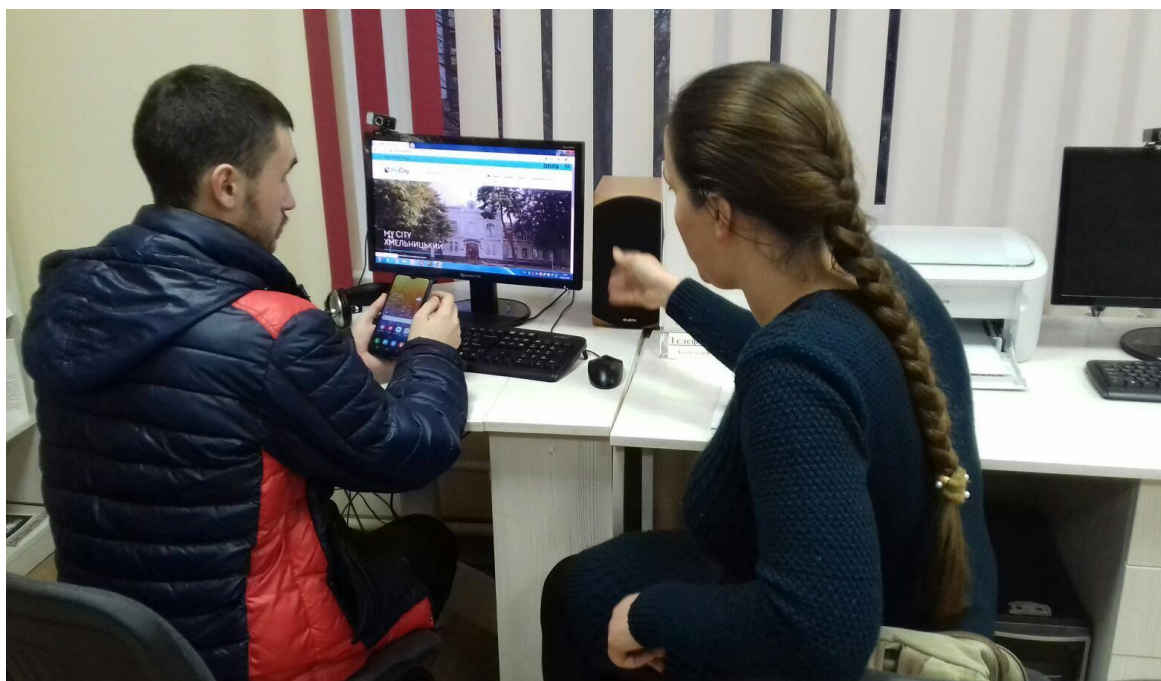
За цей час послугами хабу скористувалося 168 користувачів бібліотеки-філії №8. З них 62 отримали послуги онлайн. Найбільш затребуваними вони були серед осіб пенсійного віку та представників працюючої категорії.

Працівники бібліотеки надавали користувачам хабу індивідуальні консультації, групове інформування, практичну допомогу, проводили різноманітні тренінги у формі живого спілкування та в онлайн-форматі.

Найбільш затребуваними є послуги:

- Допомога у встановленні та налаштуванні програми *Viber*.
- Практичні поради щодо створення електронної поштової скриньки на одній із платформ *ukr.net* або *gmail.com*.
- Інформування щодо роботи сайту міської ради, допомога при реєстрації у «Кабінеті мешканця», інформування щодо відповідних нових можливостей.
- Консультації щодо користування онлайн-банкінгом.
- Допомога при реєстрації у мобільному додатку *Medics* та роз'яснення можливості онлайн-запису до потрібного лікаря, інформування про необхідність оформлення декларації з сімейним лікарем та критерії вибору спеціаліста.
- Консультації щодо реєстрації на платформі «Дія», роз'яснення переваг і можливостей даного сервісу, практичні поради щодо проходження освітніх серіалів.

- Популяризація історії рідного міста за допомогою мобільного додатку *Izi.travel*, практичні поради щодо створення маршрутів для прогулянки Хмельницьким.
- Консультації щодо створення особистого кабінету задля сплати комунальних послуг.
- Реєстрація на сервісі «Урядовий портал» з метою кращого розуміння сучасного процесу конституційно-правового державотворення.
- Популяризація сервісу «Електронний квиток» та роз'яснення щодо його правильного використання у повсякденному житті.
- Допомога власникам транспортних засобів при реєстрації та користуванні «Електронним кабінетом водія».
- Інформування молодих батьків щодо можливостей сервісу «Є-малятко».

Враховуючи тенденції швидкого розвитку технологій та пропагуючи навчання у сфері цифрової освіти, бібліотека інформує читачів щодо використання різних мобільних додатків та платформ.

Користувачі книгозбірні розпочали знайомство з цифровою освітою за допомогою перегляду серіалу «Цифрові гроші». Наступним етапом стала «Безпека дітей в Інтернеті». У цій частині висвітлювалася тема кібербулінгу та шляхи боротьби з ним. Після цього користувачам запропонували «10 запитань фінансовому коучу» та «Медіаграмотність у часи пандемії».

Оскільки головне завдання проєкту «Дія. Цифрова освіта» – підвищення рівня цифрової грамотності населення, бібліотека спробувала втілити його на практиці, створивши власну тематичну вайбер-групу «Інформаційний центр» (там розмістили 29 публікацій). Учасники спільноти переглядали освітні серіали, знайомилися з мобільними додатками й отримували потрібну інформацію.

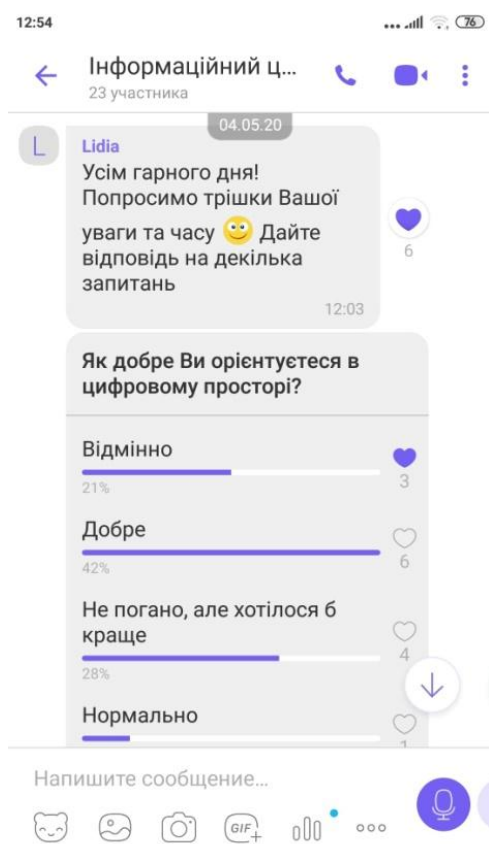
Посилання на блог бібліотеки:

<https://www.blogger.com/blog/post/edit/2255797433541081504/6727168609748150063>

Окремим напрямом стало інформування людей шляхом створення відеороликів-інструкцій про використання різних сервісів. Кожен охочий мав можливість попрактикуватися в онлайн-форматі за допомогою зрозумілих порад.

Для прикладу, працівники бібліотеки-філії №8 підготували інформаційне відео «Відомості про доходи – просто і легко». У відеоматеріалі розповідається про новий сервіс е-урядування «Отримання відомостей з Державного реєстру фізичних осіб – платників податків про суми виплачених доходів та утриманих

податків в електронному вигляді, засвідчених кваліфікованою електронною печаткою ДПС» (посилання на ютуб-канал: <https://www.youtube.com/watch?v=0nHIU55NtEI>).

Для визначення потреб населення та підтримання діалогу «користувач – бібліотекар» регулярно проводилися експрес-опитування, онлайн-анкетування («Як добре Ви орієнтуєтесь у цифровому просторі та ін.), що сприяло визначенню наступних шляхів розвитку й висвітлення тем, котрі є найбільш затребуваними серед населення мікрорайону Озерна.

Ще одним прикладом може бути діяльність Інформаційного центру електронних послуг, який створили при бібліотеці-філії №8 ім. Івана Іова. Там представники міського ЦНАПу

навчають людей користуватися різними доступними для населення сервісами та послугами. Такий центр у бібліотеці було створено для того, щоб жителі мікрорайону Озерна мали змогу отримати наступні послуги:

- онлайн-зв'язок з органами влади;
- електронний доступ до надання адміністративних послуг;
- користування електронними ресурсами та базами даних бібліотеки;

- доступ до мережі Інтернет, користування *WI-FI*;
- сканування, ксерокопіювання та друк документів.

14 червня у бібліотеці-філії №8 відбулася зустріч громадян мікрорайону Озерна з начальницею відділу надання адміністративних та інших послуг Олександрою Колесниковою. Олександра Юріївна познайомила присутніх з послугами, які надаються через Центр надання адміністративних послуг. Переважно це послуги з реєстрації місця проживання, державної реєстрації юридичних та фізичних осіб, підприємців, реєстрації речових прав, розв'язання земельних питань.

Бібліотека отримала ряд звернень від людей. Для прикладу, Любов Розгонюк, представниця категорії громадян пенсійного віку, звернулася з проханням навчити її користуватися додатком *Viber*. Діти подарували їй сучасний телефон, а за допомогою цієї програми вона має змогу значно економити на дзвінках. Працівниця книгозбірні запропонувала їй переглянути освітній

серіал та допомогла зі встановленням програми.

Дві сестри, Катерина й Валентина Полюги, котрі навчаються у старших класах, теж скористалися послугами Інформаційного центру. Працівниця бібліотеки розповіла й допомогла встановити мобільний додаток *MyCity*. З його допомогою дівчата зможуть обрати щось цікаве для себе та вирішити «складне» завдання – куди піти у вільний час. Крім того, у період, коли всі завжди з мобільними телефонами, потрібна інформація завжди буде під руками.

В'ячеслав Козубець, голова правління ОСББ «Ж.Б.К. – 109», звернувся до Інформаційного центру щодо декількох питань: як отримати електронний квиток пільговим категоріям населення, правила нарахування субсидій. Він, як голова ОСББ, дбає про благополуччя соціально незахищених мешканців даного об'єднання.

Дотримуючись карантинних обмежень, для користувачів групи було проведено онлайн-лекцію про користування грошима онлайн, котру доповнили освітнім серіалом «Цифрові гроші» проєкту «Дія. Цифрова освіта». Також відбулося інформування батьків щодо правил безпечної поведінки дітей в Інтернеті та запропоновано їм переглянути серіал «Безпека дітей в Інтернеті». Дорослі змогли дізнатися, як уберегти менших від небезпечного контенту та кібербулінгу.

Щоб вивчити та проаналізувати напрями подальшого розвитку діяльності Інформаційного центру, було проведено мініопитування, головним завданням якого був аналіз потреб громади.

Постійний читач бібліотеки Віталій Бабак, представник пенсійної категорії населення, звернувся з проблемою оплати

комунальних послуг. Йому було важко самостійно пересуватися та чекати в чергах. Працівниця книгозбірні у телефонному режимі пояснила, де можна переглянути освітній серіал та як оплатити комунальні послуги в Інтернеті за допомогою банківської картки.

Хаб цифрової освіти на базі бібліотеки-філії №11

Наприкінці лютого 2020 року на базі бібліотеки-філії №11 було зареєстровано Хаб цифрової освіти. Інформацію про його утворення розміщено на карті партнерських офлайн-хабів Міністерства цифрової трансформації України. Бібліотека надає вільний доступ кожному охочому до навчання цифровій грамотності на онлайн-платформі «Дія. Цифрова освіта».

Від початку утворення хабу його послугами скористалося 118 користувачів (72 особи у 2020 р. та 46 – у 2021 р.). Працівники бібліотеки намагаються охопити усі категорії користувачів, від молоді до людей старшого віку, щоб зацікавити їх у користуванні платформою «Дія. Цифрова освіта» та підвищити їхній рівень цифрової грамотності.

Основна послуга, якою користуються відвідувачі хабу – це перегляд навчальних серіалів на онлайн-платформі «Дія. Цифрова освіта». Вони навчаються на бібліотечних комп'ютерах або приносять із собою власні ноутбуки, планшети, просто переглядають серіали на смартфонах, оскільки у бібліотеці є можливість користуватися *Wi-Fi*.

Працівники бібліотеки допомагають новим учасникам зареєструватися на платформі, пояснюють, як без проблем наступного разу зайти на сайт та як працює функціонал сервісу.

Якщо після перегляду відео та проходження тестувань в учасників залишаються запитання або вони не можуть впоратися з певними завданнями (оскільки не зможуть відразу усе запам'ятати або просто бояться, панікують), то працівники бібліотеки допомагають у розв'язанні проблеми і роз'яснюють незрозумілу інформацію ще раз, пропонують повторити перегляд

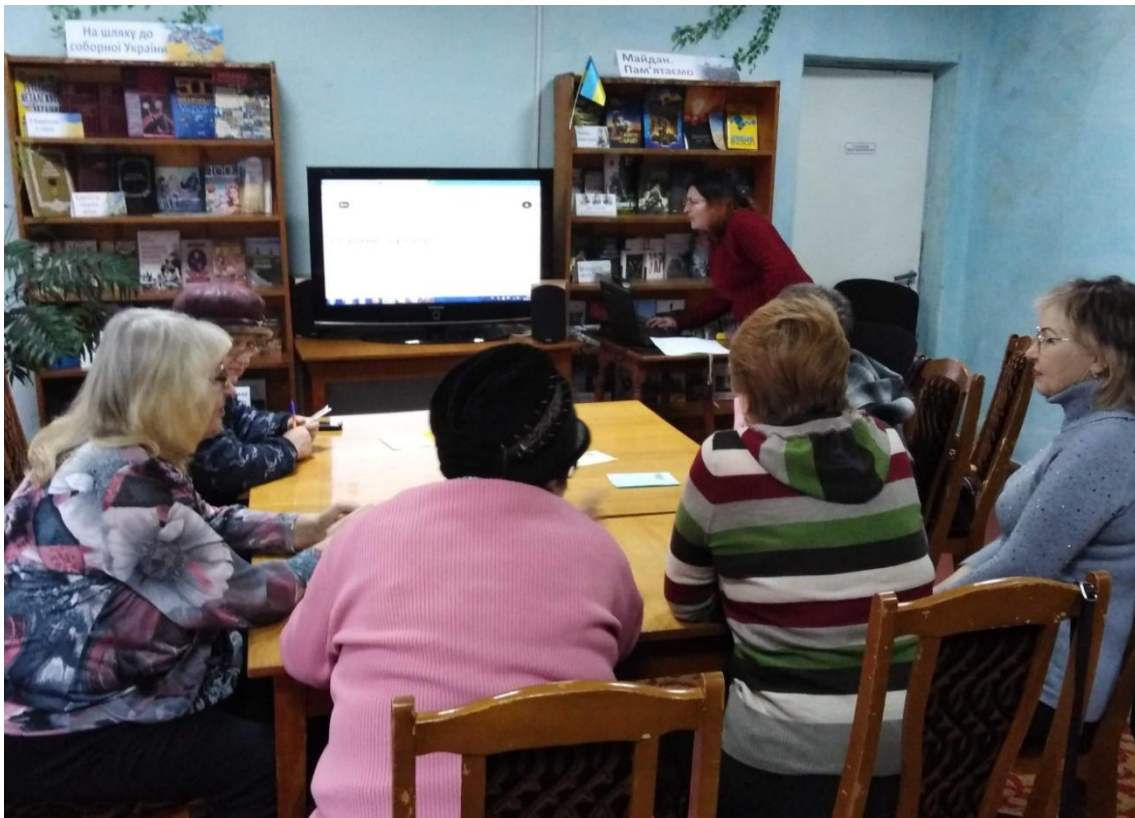

відповідної серії.

Найбільш популярні запити серед учасників проекту «Дія. Цифрова освіта»:

- ✓ створення особистого кабінету у мобільних додатках різних банківських установ та погашення кредиту онлайн;
- ✓ як поділитися посиланням на сайт, відео з тубу, у вайбері та інших месенджерах;
- ✓ як заблокувати окремі приватні повідомлення у різноманітних месенджерах;
- ✓ переказ коштів із картки на картку через *Portmone.com*;
- ✓ допомога у встановленні мобільного додатку «Дія» та ознайомлення з його можливостями.

Оскільки на платформі представлені серіали для читачів різних категорій, це дає можливість охопити різні верстви населення.

«Оскільки послугами нашої бібліотеки переважно користуються люди старшого віку, їм пропонують переглянути серіали: «Базові цифрові навички» (Сезони 1, 2 і 3), «Оплата комуналки онлайн. Залишайся вдома», «Обережно! Кібершахраї», «Медіаграмотність у часи пандемії», - зазначає завідувача бібліотеки-філії Алла Глива.

Також поряд із книгозбірнею є дві школи, вчителям яких працівники бібліотеки підбирають навчання за їхніми уподобаннями. Це такі освітні серіали, як: «Карантин: онлайн-сервіси для вчителів», «Інтерактивне навчання: інструменти та технології для цікавих уроків», «Цифрові навички для вчителів».

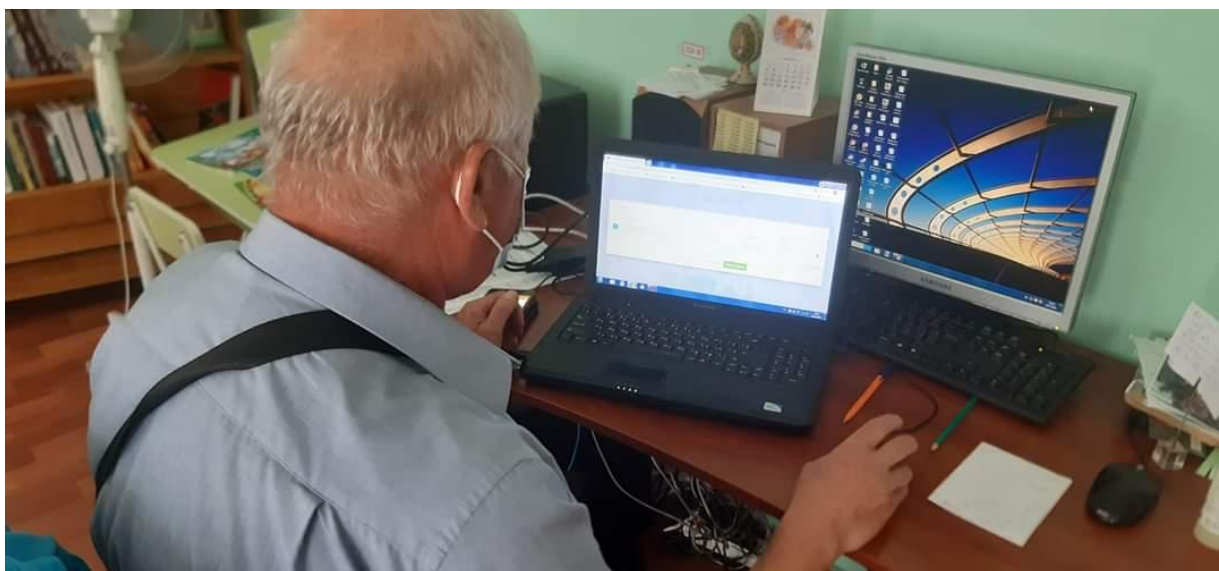
Онлайн-платформою «Дія. Цифрова освіта» зацікавилися приватні підприємці, які змушені через карантинні обмеження переформатовувати ринок закупівлі та збуту товару. Для них працівники бібліотеки також підбрали корисні матеріали навчальної платформи: серіали «Почати бізнес. Креативна індустрія», «Стартуй стартап», «Відкриті дані для бізнесу», «Цифрові гроші», «Фінансова грамотність для підприємців». Тим, хто шукає роботу, пропонують переглянути «Сучасне резюме та пошук роботи онлайн».

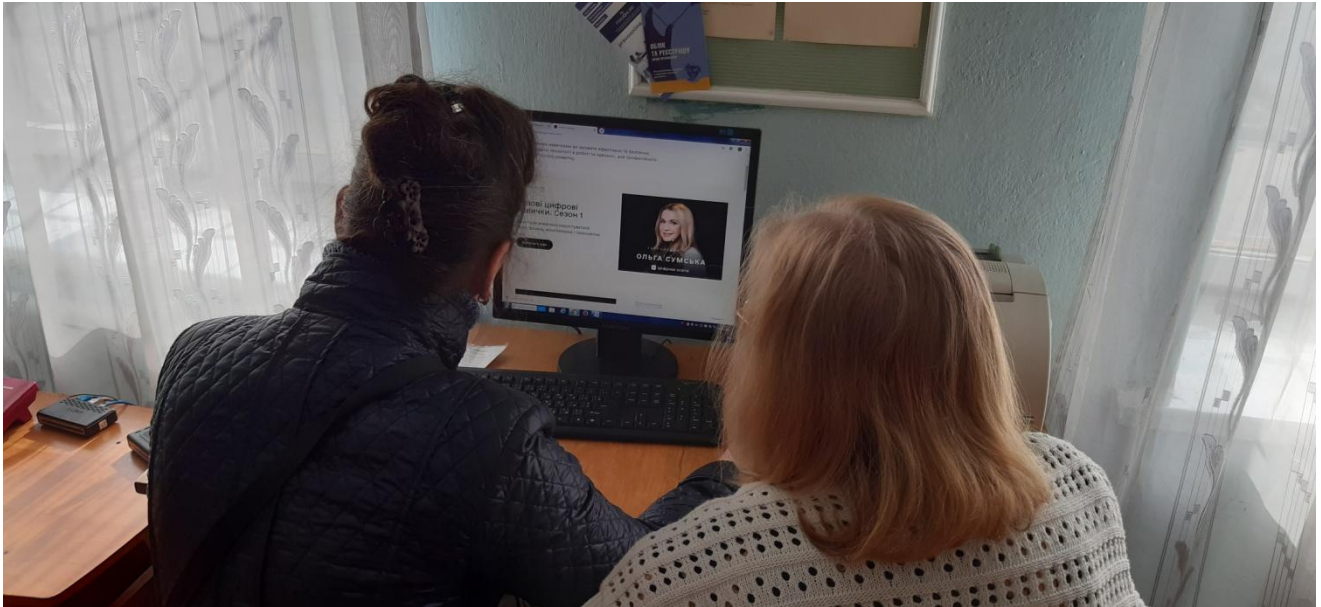
Для молоді, які активно користуються гаджетами, бібліотекарі пропонують переглянути навчальні серіали «Нові цифрові професії», «Підприємництво для школярів» (усі модулі), «Про кібербулінг для підлітків».

У бібліотеці-філії №11 вже п'ятий рік працює клуб «Бібліорозмовини», який орієнтований надавати корисну інформацію людям пенсійного віку. У рамках засідання клубу 01 лютого 2020 року працівники книгозбірні презентували проект «Дія. Цифрова освіта» учасникам та запросили проходити

навчання на базі своєї бібліотеки. Інформацію про проведений захід можна переглянути на блозі бібліотеки за посиланням: <https://cutt.ly/mWnsraE>.

Ситуація та умови, які склалися із березня 2020 року через пандемію Covid-19, змусили багатьох українців пристосовуватися до нових умов життя. Працівники бібліотеки-філії №11 відразу почали переформатовувати принципи роботи із користувачами, щоб надавати якісні послуги. Оскільки під час посилення карантинних обмежень відвідувачі хабу не мали змоги у приміщенні бібліотеки переглядати освітні серіали, тому консультували їх в режимі онлайн (через дзвінки та особисті повідомлення у різноманітних месенджерах). Бібліотекарі рекомендували, який краще переглянути серіал, пояснювали, що було не зрозуміло.

Ще один цікавий досвід, який впровадили у бібліотеці-філії №11 – це проєкт «Мобільний консультативний центр з цифрової освіти». Він дає можливість навчати цифровій грамотності та посилювати обізнаність населення щодо ефективного користування мобільними пристроями. Бібліотекарі навчають різні категорії населення, як спілкуватися, шукати інформацію, отримувати державні послуги, займатися самоосвітою за допомогою мобільних телефонів.

Робота бібліотеки у цьому напрямку має й інклюзивну складову. Бібліотекарі

налаштовують смартфони для слабоворих, що не тільки допомагає останнім користуватися пристроєм як телефоном, а й надає візуальну допомогу для розв'язання інших проблем. Наприклад, за допомогою

застосунку *Sullivan+* можна отримувати опис різних об'єктів, а також розпізнавати тексти.

Хаб цифрової освіти у Пироговецькій бібліотеці-філії №18

Хаб цифрової освіти на базі бібліотеки с. Пирогівці ще зовсім «молодий», адже створений був 10 червня 2021 р. За 3 місяці роботи хабу 50 читачів бібліотеки скористалися його послугами.

Користувачі хабу – різновікові категорії населення. Школярі та люди старшого віку, службовці, медичні працівники, молодь здебільшого підключаються до *Wi-Fi*. Всього за період підключення послугами скористалися 173 рази.

Найбільш поширені послуги, які пропонують користувачам хабу:

- користування інтернет-банкінгом;
- оплата комунальних послуг;
- навчання базовим цифровим навичкам;
- налаштування телефону та безпечне підключення до *Wi-Fi*;
- реєстрація на платформах *EDEM, Дія, Medics*;
- користування месенджерами телеграму, вайберу та фейсбуку;
- створення облікового запису, надсилання електронних листів;
- як вберегтися від телефонного та інтернет-шахрайства;
- як і де зробити електронний підпис;
- як грамотно створювати резюме та складати характеристику і рекомендаційні листи;
- пошук роботи онлайн;
- інтерактивне навчання для школярів;
- як створювати та підписувати петиції;
- як дізнатися про розподілення бюджету населеного пункту;

- як здійснювати електронну ідентифікацію;
- як використовувати сервіс «Відкрите місто».

Бібліотекарка хабу консультує онлайн з питань цифрової грамотності. «Учнями» стали:

державні службовці – *староста села* (гугл-опитування, заповнення електронних анкет, надсилання електронних листів, створення електронного підпису, робота з програмою розпізнавання ксерокопій чи фотографій з текстом *ABBYU FineReader*, програма віддаленого користування комп'ютером чи телефоном *AnyDesk*, організація онлайн-запитів), *секретар* (налаштування та робота у програмі *ZOOM, EDEM*, створення облікового запису *Google*, зручність планування за допомогою користування сервісами *Google*), *бухгалтер* (програма для електронної звітності та обмін фінансовими документами – *M.E.Doc*), *завідувачка житлово-комунального підприємства* (онлайн-оплата комунальних послуг, укладання договорів на вивіз сміття);

освітняни – *вчителька іноземних мов* (презентація серіалів «Інтерактивне навчання: інструменти та технології для цікавих уроків», «Цифрова грамотність для вчителів»);

школярі (надзвичайно активно переглядали освітні серіали про кібербулінг та підприємництво для школярів);

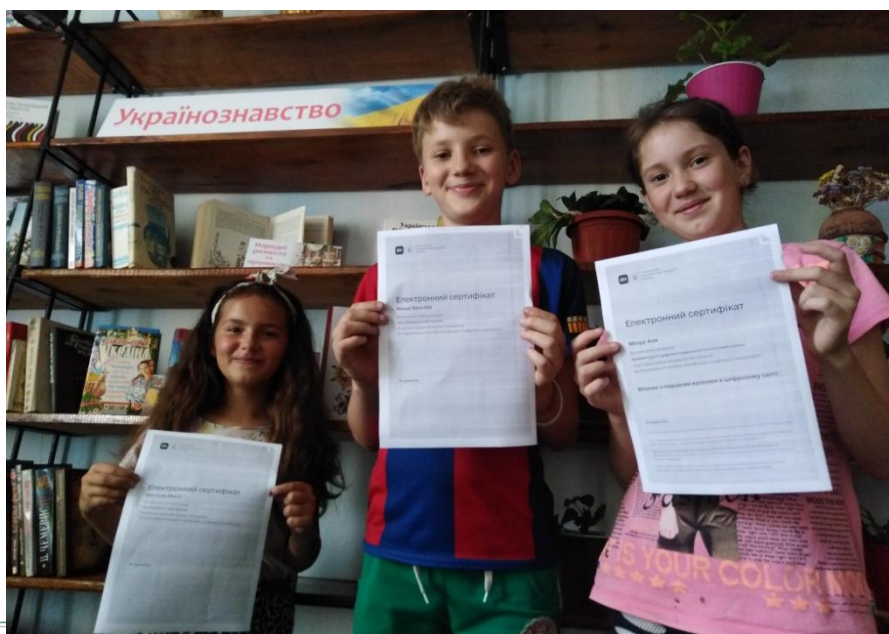
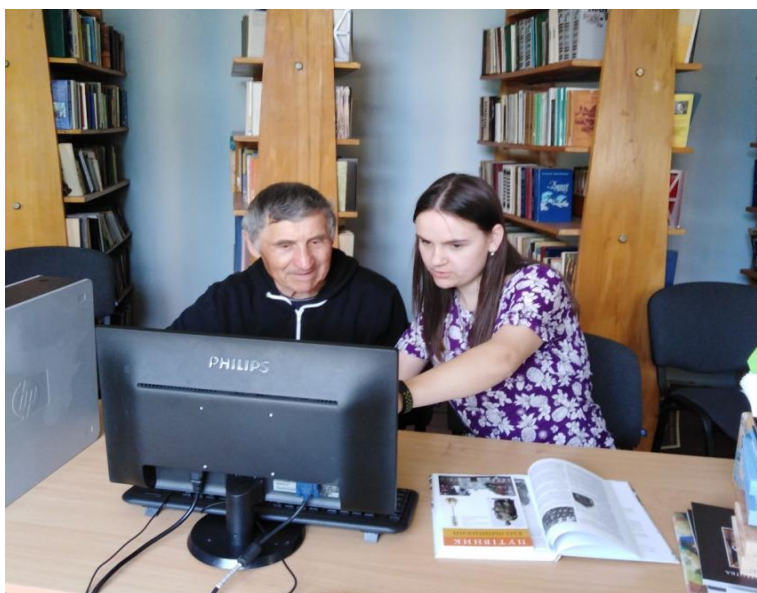
пенсіонери (володіння на базовому рівні комп'ютером та телефоном; приносили власні ноутбуки, підключались до *Wi-Fi* і консультувались щодо встановлення програм для перегляду відео, реєстрації на ютубі, вчилися просто «гуглити»);

медичні працівники – *фельдшерка та медсестра* (допомога в освоєнні програми *Medics*: рецепти, направлення на

обстеження, виписки, перереєстрація та укладання договорів, відкриття/закриття епізодів, додавання взаємодії).

Як зазначила Оксана Іванівна, головна фельдшерка Пироговецького старостинського округу: *«Своєчасна допомога і навчання цифровій грамотності значно пришвидшила роботу з електронними сервісами, з якими ми працюємо щодня. І коли ти зовсім був далекий від комп'ютера, то за допомогою порад нашої бібліотекарки я вже впевнено володію ноутбуком і знаю, що таке електронна пошта й не тільки».*

Хаб цифрової освіти у Масівецькій бібліотеці-філії №22

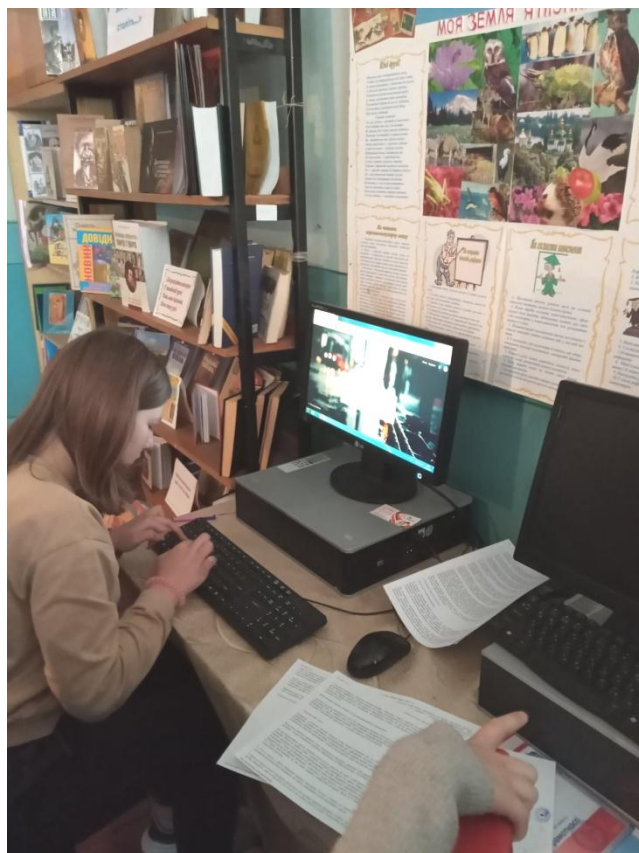
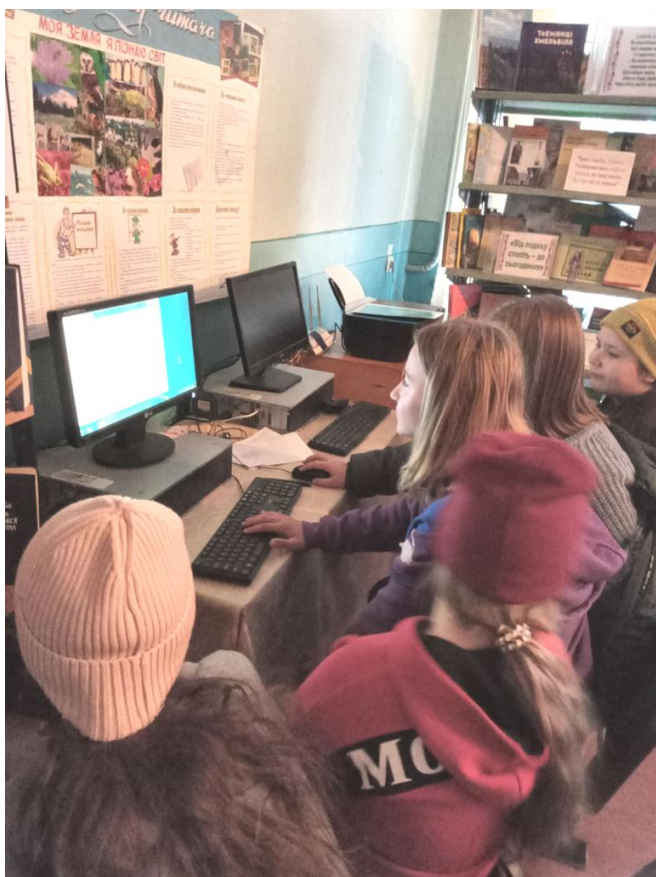
Хаб цифрової освіти у селі Масівці став місцем навчання як для дорослих, так і дітей. За період роботи (з червня 2021 р.) його послугами скористалися 135 осіб. Найпопулярнішими тут є наступні: подання показників лічильників, онлайн-оплата, реєстрація та створення особистих кабінетів в онлайн-сервісах банків, користування месенджерами.

Про роботу бібліотеки з цифрової грамотності населення розповіла Катерина Шатунська, бібліотекарка Масівецької бібліотеки-філії №22: *«Дуже важливо мати в селі доступ до інтернету і можливість навчитися користуватися сучасними гаджетами, адже більшість послуг зараз можна отримати онлайн. Відповідне навчання вже проходять наші мешканці на порталі «Дія. Цифрова освіта».*

Юні користувачі Хабу проходять базові курси з цифрової грамотності, дізнаються про різноманітні онлайн-інструменти, навчаються безпечно поводитися в Інтернеті та опановують особливості захисту своїх персональних даних.

«Наша бібліотека вже неодноразово була пунктом вакцинації. Після щеплення люди звертаються сюди для того, щоб їм допомогли згенерувати COVID-сертифікати», – розповіла фельдшерка села Масівці Ірина Кирилук. Вона особисто проходить навчання на платформі «Дія. Цифрова освіта». Нещодавно отримала сертифікат про закінчення курсу «Цифрові навички для медиків», рекомендує його колегам.

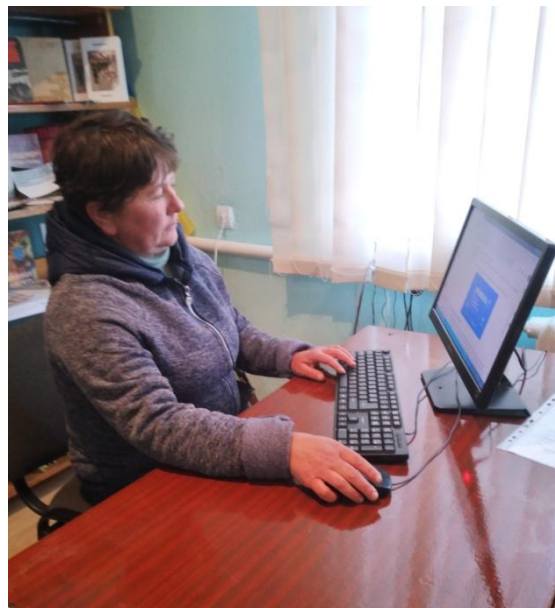
Хаб цифрової освіти у Водичківській бібліотеці-філії №27

У Водичківській бібліотеці-філії №27 цифровою освітою зацікавилися люди різного віку. Оплата комунальних онлайн-способом виявилася просто необхідністю для представників пенсійної категорії. Дотримуючись карантинних застережень, людям цієї групи рекомендовано було здійснювати оплату з дому. Тому в бібліотеці найперше приділили увагу цій потребі мешканців села.

Також у місцевій книгозбірні працювали з вчителями, котрі тут навчалися проводити уроки дистанційно, опановуючи всі необхідні для цього гугл-інструменти, та комунікувати з учнями в онлайн-форматі.

Школярам у Водичківській бібліотеці-філії №27 розповідають про явище під назвою «кібербулінг», а також пропонують навчатися на онлайн-платформі «Дія. Цифрова освіта», адже тут і для них є спеціальні освітні серіали. Загалом ж усім жителям села Водички бібліотекарка рекомендує переглянути новий серіал «Як громаді стати цифровою», який щоразу отримує багато позитивних відгуків.

Досвід показує, що цифрова освіта у сільських бібліотеках не має бути поодиноким явищем, адже у місцевого населення є пряма необхідність опановувати цифрові навички, а книгозбірня є саме тим простором, куди найзручніше звернутися й отримати відповідні послуги у доступній формі.

Висвітлення роботи хабів у ЗМІ:

У друкованих ЗМІ:

1. Як публічна бібліотека м. Хмельницького стала помічником "розумного міста" // Бібліотечна планета. – 2021. – №2. – С. 11.
2. Карван С. Сільські книгозбірні стали хабами / С. Карван // Проскурів. – 2021. – 24 червня. – №24. – С. 2.
3. Козак І. Сільські бібліотеки навчають цифровій грамотності / І. Козак // Голос України. – 2021. – 24 червня. – №117. – С. 6.
4. Катрич В. Із Хмельменом у "Машині часу" / Вікторія Катрич // Проскурів. – 2021. – №22. – 10 червня. – С. 9.
5. Віртуальна мандрівка територіальною громадою // Проскурів. – 2021. – № 11. – 25 березня. – С. 11.
6. Салій І. Довіряй, але перевіряй / Ірина Салій // Проскурів. – 2020. – №41. – 5 листопада. – С. 12.
7. Зінов'єва М. Зв'язок є! / Марина Зінов'єва // Проскурів. – 2020. – №14. – 30 квітня. – С. 10.
8. Русіна С. Дружба зі смартфоном. З чого почати? / Світлана Русіна // Експрес. – 2020. – №7. – 13-20 лютого. – С. 18.
9. Заверуха М. Де подати показники? У бібліотеці / Микола Заверуха // Експрес. – 2019. – №37. – 12-19 вересня. – С. 2.
10. Бабієнко І. Йдучи в ногу з читачем / Ірина Бабієнко // Проскурів. – 2019. – №21. – 29 серпня. – С. 4.

Інтернет-ресурси:

1. Бібліотека року 2021 // Читомо : [офіц. сайт]. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://chytomo.com> (дата звернення 28.09.2021). – Назва з екрана.
2. Переможці конкурсів та нагороджені відзнаками ВГО Українська бібліотечна асоціація // УБА : [офіц. сайт]. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://ula.org.ua> (дата звернення 28.09.2021). – Назва з екрана.
3. У сільських бібліотеках Хмельницької міської громади з'явилася можливість навчатися комп'ютерної грамотності // Хмельницька міська рада [офіц. сайт]. – Електрон. текст. дані. –

Режим доступу: <https://khm.gov.ua/uk/content/u-silskyh-bibliotekah-hmelnyskoyi-miskoyi-gromady-zyavylasya-mozhlyvist-navchatysya> (дата звернення 28.07.2021). – Назва з екрана.

4. У Хмельницької міської територіальної громади з'явилася віртуальна карта // Подільські вісті : [офіц. сайт]. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <http://pvisti.info> (дата звернення 24.03.2021). – Назва з екрана.

5. У Хмельницькому розробили віртуальну карту міської територіальної громади // 0382 : [офіц. сайт]. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://www.0382.ua> (дата звернення 24.03.2021). – Назва з екрана.

6. Хмельницький: у День безпечного Інтернету – про загрози епохи діджиталізації та способи їх уникнути // Безоплатна правова допомога : [офіц. сайт]. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://www.legaid.gov.ua> (дата звернення 23.02.2021). – Назва з екрана.

7. «Дія. Цифрова освіта»: як проєкт реалізують міські бібліотеки Хмельницького [Електронний ресурс] // Хмельницька міська рада : [офіц. сайт]. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://khm.gov.ua> (дата звернення 10.03.2020). – Назва з екрана.

8. Довіряй, але перевіряй [Електронний ресурс] // Проскурів : [офіц. сайт]. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://proskuriv.khm.gov.ua> (дата звернення 05.11.2020). – Назва з екрана.

9. У міській бібліотеці знову «ожили» книги [Електронний ресурс] // Хмельницька міська рада : [офіц. сайт]. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://khm.gov.ua> (дата звернення 20.02.2020). – Назва з екрана.

10. Цифрова платформа “Дія. Цифрова освіта” [Електронний ресурс] // Місто. Муніципальна телерадіокомпанія : [офіц. сайт]. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://mistotv.com> (дата звернення 30.01.2020). – Назва з екрана.

11. Віч-на-віч: Сучасні новації у хмельницьких бібліотеках [Електронний ресурс] // Місто. Муніципальна телерадіокомпанія : [офіц. сайт]. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://mistotv.com> (дата звернення 22.10.2019). – Назва з екрана.

Телепередачі, сюжети:

1. Хмельницький цифровий хаб – кращий в Україні [Електронний ресурс] / МТРК Місто // YouTube МТРКМІСТО. – Електрон. відеодан. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=H6lc5W1i8yU>. – Назва з екрана. – Дата публікації: 04.10.2021. – Дата перегляду: 29.10.2021.

2. План дій: Ініціатива "Партнерство "Відкритий Уряд" [Електронний ресурс] / МТРК Місто ; Луцюк А. // YouTube МТРКМІСТО. – Електрон. відеодан. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=3knzohVVYk0>. – Назва з екрана. – Дата публікації: 23.07.2021. – Дата перегляду: 27.07.2021.

3. Презентація проєктів Ініціативи "Партнерство "Відкритий Уряд" [Електронний ресурс] / ТВ7plus Телеканал Хмельницького. Україна // YouTube ТВ7+. – Електрон. відеодан. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=BNwHJgJgDx0>. – Назва з екрана. – Дата публікації: 23.07.2021. – Дата перегляду: 27.07.2021.

4. Бібліотечний хаб у сільській бібліотеці [Електронний ресурс] / МТРК Місто ; Луцюк А. // YouTube МТРКМІСТО. – Електрон. відеодан. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=PVCauNeeJS4>. – Назва з екрана. – Дата публікації: 2.07.2021. – Дата перегляду: 27.07.2021.

5. Бібліотечні хаби [Електронний ресурс] / МТРК Місто // YouTube МТРКМІСТО. – Електрон. відеодан. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=zhERPkuJSJg>. – Назва з екрана. – Дата публікації: 30.06.2021. – Дата перегляду: 27.07.2021.

6. 14 сільських бібліотек Хмельницької тергромади мають офіційні хаби цифрової освіти [Електронний ресурс] / Суспільне Поділля // YouTube УСТЕСАН. – Електрон. відеодан. – Режим

доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=zEXpt2KVCWM>. – Назва з екрана. – Дата публікації: 29.06.2021. – Дата перегляду: 27.07.2021.

7. Навіщо в селах хаби цифрової освіти | Сьогодні. Головне 29.06.2021 [Електронний ресурс] / Суспільне Поділля // YouTube УСТЕСАН. – Електрон. відеодан. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=aSm24DKjw5M>. – Назва з екрана. – Дата публікації: 29.06.2021. – Дата перегляду: 27.07.2021.

8. Віч-на-віч: Оновлення бібліотечної системи [Електронний ресурс] / МТРК Місто // YouTube МТРКМІСТО. – Електрон. відеодан. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=fcxT6EJSzk>. – Назва з екрана. – Дата публікації: 13.05.2021. – Дата перегляду: 26.07.2021.

9. Віч-на-віч: Робота бібліотек в період карантину [Електронний ресурс] / МТРК Місто // YouTube МТРКМІСТО. – Електрон. відеодан. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=1AOBUV-035o&t=6s>. – Назва з екрана. – Дата публікації: 16.04.2021. – Дата перегляду: 26.07.2021.

10. Онлайн-прогулянка містом [Електронний ресурс] / МТРК Місто ; Нестер К. // YouTube МТРКМІСТО. – Електрон. відеодан. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=RNLfq1n0gju>. – Назва з екрана. – Дата публікації: 23.03.2021. – Дата перегляду: 26.07.2021.

11. Віртуальна громада [Електронний ресурс] / МТРК Місто ; Нестер К. // YouTube МТРКМІСТО. – Електрон. відеодан. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=9FCW45RfVMY>. – Назва з екрана. – Дата публікації: 17.03.2021. – Дата перегляду: 27.07.2021.

12. Віч-на-віч: Медіаграмотність та психологічне здоров'я в умовах карантину [Електронний ресурс] / МТРК Місто // YouTube МТРКМІСТО. – Електрон. відеодан. – Режим доступу:

<https://www.youtube.com/watch?v=Y-8ZyjJen4U>. – Назва з екрана.
– Дата публікації: 18.03.2020. – Дата перегляду: 26.07.2021.

13. Цифрова грамотність для кожного хмельничанина [Електронний ресурс] / МТРК Місто ; Нестер К. // YouTube МТРКМІСТО. – Електрон. відеодан. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=ppxZDOOpElo>. – Назва з екрана. – Дата публікації: 05.02.2020. – Дата перегляду: 26.07.2021.

14. Віч-на-віч: Цифрова платформа "Дія. Цифрова освіта" [Електронний ресурс] / МТРК Місто // YouTube МТРКМІСТО. – Електрон. відеодан. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=DjPULzIM4LE>. – Назва з екрана. – Дата публікації: 29.01.2020. – Дата перегляду: 26.07.2021.

15. Цифрова освіта — у бібліотеці [Електронний ресурс] / МТРК Місто ; Несмеянова О. // YouTube МТРКМІСТО. – Електрон. відеодан. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=QpowR5mCbvU>. – Назва з екрана. – Дата публікації: 22.01.2020. – Дата перегляду: 26.07.2021.

16. Віч-на-віч: Сучасні новації у хмельницьких бібліотеках [Електронний ресурс] / МТРК Місто // YouTube МТРКМІСТО. – Електрон. відеодан. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=fspvYHjDTsY>. – Назва з екрана. – Дата публікації: 22.10.2019. – Дата перегляду: 26.07.2021.

17. Бібліотека: час змін – час дій [Електронний ресурс] / МТРК Місто ; Аріон І. // YouTube МТРКМІСТО. – Електрон. відеодан. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=xm8LbOEvtkQ&t=60s>. – Назва з екрана. – Дата публікації: 26.09.2019. – Дата перегляду: 26.07.2021.

18. Презентація проекту «SMART-бібліотека – помічник розумного міста» [Електронний ресурс] / Суспільне Поділля // YouTube УСТЕСАН. – Електрон. відеодан. – Режим доступу:

<https://www.youtube.com/watch?v=9vQU9JmXZv8>. – Назва з екрана. – Дата публікації: 27.08.2019. – Дата перегляду: 26.07.2021.

19. У бібліотеках навчають онлайн-грамотності [Електронний ресурс] / МТРК Місто ; Несмеянова О. // YouTube МТРКМІСТО. – Електрон. відеодан. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=PU1h9bs61E>. – Назва з екрана. – Дата публікації: 27.08.2019. – Дата перегляду: 26.07.2021.

20. SMART-бібліотека – помічник “розумного міста” [Електронний ресурс] / МТРК Місто ; Несмеянова О. // YouTube МТРКМІСТО. – Електрон. відеодан. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=AW4DkW7rEXc>. – Назва з екрана. – Дата публікації: 22.08.2019. – Дата перегляду: 26.07.2021.

Радіопередачі:

1. Чотири бібліотеки Хмельницької тергромади стануть офіційними хабами цифрової освіти [Електронний ресурс] / Суспільне Поділля // YouTube УСТЕСАН. – Електрон. відеодан. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=jafjXh5Km2M&t=1s>. – Назва з екрана. – Дата публікації: 01.07.2021. – Дата перегляду: 27.07.2021.

2. Які навички у роботі в Інтернеті тепер можна здобути в бібліотеці [Електронний ресурс] / Суспільне Поділля // [facebook.com/suspilne.podillya](https://www.facebook.com/suspilne.podillya). – Електрон. відеодан. – Режим доступу: <https://www.facebook.com>. – Назва з екрана. – Дата публікації: 11.03.2020. – Дата перегляду: 27.07.2021.

3. У Хмельницькому стартував Всеукраїнський проєкт «Дія. Цифрова освіта» [Електронний ресурс] / Суспільне Поділля // [facebook.com/suspilne.podillya](https://www.facebook.com/suspilne.podillya). – Електрон. відеодан. – Режим доступу: <https://www.facebook.com>. – Назва з екрана. – Дата публікації: 03.02.2020. – Дата перегляду: 27.07.2021.

ЗМІСТ

Передмова.....	3
Хаб цифрової освіти у центральній публічній бібліотеці Хмельницької міської територіальної громади.....	6
Хаб цифрової освіти на базі бібліотеки-філії №2.....	18
Хаб цифрової освіти на базі бібліотеки-філії №3.....	21
Хаб цифрової освіти на базі бібліотеки-філії №7.....	23
Хаб цифрової освіти на базі бібліотеки-філії №8.....	25
Хаб цифрової освіти на базі бібліотеки-філії №11.....	32
Хаб цифрової освіти на базі Пироговецької бібліотеки-філії №18.....	38
Хаб цифрової освіти на базі Масівецької бібліотеки-філії №22.....	41
Хаб цифрової освіти на базі Водичківської бібліотеки-філії №27.....	43
Висвітлення роботи Хабів у ЗМІ.....	44

Централізована бібліотечна система
Хмельницької міської територіальної громади
Центральна публічна бібліотека
вул Подільська, 78
м. Хмельницький
29000
E-mail: kmCBS.c@gmail.com
Сайт: <http://www.cbs.km.ua>